

Központi fű

Budapesten még az építkezés mostani abszolút pangása mellett is rohamosan növekszik azoknak a bérházaknak a száma, amelyekben a ház tulajdonosa fűtést és meleg vizet szolgáltat. De alig van az egész városban tíz olyan ház, amelyben a fűtés és a melegvíz miatt minduntalan ellentétek ne támadnának a háztulajdonos és bérlői között, mert semmi szabályzat, sem szokás-jog nem írja elő, hogy mikor és milyen meleget, mennyi meleg vizet tartozik a háztulajdonos lakójának szállítani. Egyes háziurak azt mondják, hogy a mi éghajlatunk alatt október 1. előtt és április 15. után nem tartoznak fűtést adni. Már pedig a múlt őszszel már szeptember közepe táján olyan hűvösre fordult az időjárás, hogy bizony alig lehetett az egészség veszélyeztetése nélkül a fűtést nélkülözni; tavasszal meg április 13-án egy hétnél tovább tartó hóviharaink voltak és még május közepén is éjjelente 3—4 fokra szállt le a hőmérő és vele a fűtetlen szobák hőmérséke is a legjobb esetben 12—13 fokra süllyedt, ami bizony szobai hőmérséknek nagyon is alacsony. Azután meg télen, még a legszikorgóbb hidegben sem szükséges a fűtést egész éjjel fönntartani. Nálunk, ahol az emberek rendszeren 10—11 órákor este térnek aludni és reggel 7—8 óra körül kelnek, esti 11 órától reggeli 6 óráig nélkülözni lehet rendszeren a fűtést annál is inkább, mert a hétérai szünet alatt a különben jól fűtött lakás nem hül le túlságosan. De sok háztulajdonos már esti 9 órákor beszünteti a fűtést és csak reggel 7 órákor indítja meg újra, aminek az a hátrányos következménye van, hogy a lakások nagyon is lehülnek és ha valamelyik lakásban akármilyen okból éjjelen túl fönntmaradnak, dideregni kell. Előfordul az is, hogy valamelyik lakásban olyan beteg van, aki nem nélkülözheti a fűtést még olyan külső hőmérséknél sem, amely mellett az egészséges ember nem kívánja meg a fűtött szobát. Egyik lakó nagyobb meleget szeret, a másik kevesebbet, a háztulajdonos pedig persze nem fűthet mindenkinek külön az izlése vagy egészségi állapota szerint.

A melegvízszolgáltatással már kevesebb a baj, mert hiszen ha reggel és este 6 órától 11-ig meleg vizet adnak, az a lakók minden igényét kielégítheti és az már ritka nagyigényű lakó, aki déli 11 és esti 6 óra között is akar fürödni. De még az is segíthet magán, mert a 11 órákor meleg vízzel megtöltött fürdőkád még télen sem hül le 3—4 óra előtt.

Az, hogy a háztulajdonos és lakók között a központi fűtés és melegvízszolgáltatás



miatt máshol is vannak divergenciák, bennünket budapestieket nem igen vigasztalhat. A pesti lakó igényeit nem csökkentheti, az ilteni háziur kellemetlenségeit nem szünteti meg pl. az, hogy Berlinben, ahol a központi fűtés aránylag is sokkal jobban elterjedt, — elannyira, hogy Berlinben közel egy fél milliárd márkára becsülik azt az összeget, amelyet a lakók a háztulajdonosoknak fűtés és melegvíz fejében fizetnek, — mozgalom indult meg abból a célból, hogy a kérdést törvényesen szabályoztassák. A differenciák kiküszöbölése céljából nálunk is kívánatos volna a kérdés törvényes szabályozása, mert hiszen nálunk még olyan szokásjog sem alakult ki, mint pl. Berlinben, ahol szabályszámba megy, hogy a szobák hőmérséke 15 fok R legyen és hogy legalább minden három lakóhelyiséghez egy gázkályha is fölállítandó, hogy a lakó a maga költségén pótolhassa a fűtést, ha a centrálisan szolgáltatott meleg ki nem elégíti, illetőleg ha a fűtőtelep akármilyen technikai hiba miatt nem funkcionál, a háztulajdonos költségén fűthessen.

A központi fűtés és melegvízszolgáltatás kérdésének törvényes — leghelyesebben városi szabályrendelet útján való — rendezése esetén semmiképpen sem szabad szubjektív mértéket alkalmazni, mert azaz a lakók igényei tulesigázódnának és a háztulajdonosok szüntelen vekszációnak volnának kitéve.

A fűtés időpontját illetőleg leghelyesebb volna az a meghatározás, hogy mely helyt a külső hőmérsék 8° R alá száll, reggel és este legalább 4—4 órai fűtés adandó, még pedig reggel 6—10, este 5—9 óra kö-

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző

Cím *Központi fűtés és melegvíz.*

Forrás: *Magyar kereskedők lapja*

Pap.

(Hely)

1913 IX/14

(Idő)

(Köt. v. füz.)

zött. Ha a külső hőmérsék 4° R-nál nem magasabb, teljes fűtés szolgáltatandó reggel 6 órától esti 11 óráig olyan mértékben, hogy a szobák hőmérséke az ablakok közelében is 15° R legyen. Minden lakásban két-szobánként egy megfelelő fűtőképességű gázkályha szerelendő föl, amely azonban csak abban az esetben tartható a háztulajdonos költségére üzemben, ha a központi fűtőberendezés az előírtnál legalább 1½¹, illetőleg állandóan 1 fokkal kisebb meleget ad. Melegvíz reggel és este 6—11 óra között szolgáltatandó legalább 35° R hőfokkal.

Ennél több fűtésre vagy melegvízre a lakónak ne lehessen igénye. Ha a háztulajdonos ezt nem szolgáltatja, a lakónak még kell, hogy legyen vele szemben a visszereseti joga. Vis majort, vagy a berendezésben beálló hibát a háztulajdonos tartozik a lehető legrövidebb idő alatt elhárítani. Amíg tart, a fűtés a háztulajdonos költségére megy, ellenben a melegvízért a lakót kárpótlás csak abban az esetben illeti meg, hogyha több mint három napig nem kapott egyáltalában, vagy legalább egy hétig nem az egész megállapított időben meleg vizet.

Ha a fűtés és melegvíz szolgáltatásának kérdését nagyjából ezek szerint az elvek szerint rendeznék egy szabályrendelettel, a háztulajdonosok és lakók között most annyira gyakori viszályok és pörösködések megszűnnének és ez az ideálisan modern berendezés nem volna folytonos kellemetlenségeknek kutforrása.

Iktatószám

Osztályozás

Tárv

662.6

Hely

Idő

" 1913 9

Személy

Helyszám